

Expunere de motive

Constituția reglementează „Statutul deputaților și al senatorilor” în Titlul III, Capitolul I, Secțiunea a 2-a, art. 69-72, și anume, mandatul reprezentativ, mandatul deputaților și al senatorilor, incompatibilitățile și imunitatea parlamentară, aceasta, urmând denumirea generică de manșetă

Articolul 73 alin. 3 lit. c prevede că prin lege organică se reglementează, „Statutul deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora”.

În art. 65 alin. 2 lit j se prevede că cele două Camere, în ședință comună, adoptă „stabilirea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora”.

În 1993 a fost inițiat la Senat un proiect de lege privind statutul deputaților și al senatorilor, acesta a fost definitivat în ședința comună de mediere a celor două Camere la 11 septembrie 1996, iar prin Decizia din 22 octombrie 1996, Curtea Constituțională a declarat legea ca neconstituțională, în întregime, pe un motiv de procedură, pe calea unui control *a priori* de constituționalitate.

Între timp, nimeni nu s-a mai preocupat de Legea statutului deputaților și al senatorilor. S-a considerat că numeroase dintre actele de încălcare a statutului constituțional al parlamentarilor s-a datorat lipsei unei reglementări complete, prin Legea statutului, și că astfel, și Regulamentele Camerelor au adoptat soluții diferite cu privire la una și aceeași problemă de mandat parlamentar.

Prevederile Constituției revizuite sunt clare și imperative în privința Legii statutului – care este lege organică și trebuie să reglementeze toate drepturile și obligațiile deputaților și ale senatorilor.

Regulamentele Camerelor, potrivit Deciziilor nr. 45 și 46 din 25 mai 1994 ale Curții Constituționale pot doar să dezvolte prevederile din Constituție și din Legea statutului, dar numai în sensul acestora și pot adopta norme de procedură, obligatorii.

În acest cadru constituțional am elaborat Proiectul de lege privind Statutul deputaților și al senatorilor. Am avut în vedere toate deciziile Curții Constituționale privind Regulamentele Camerelor și conținutul constituționalității acestora, inclusiv Hotărârile Camerelor de adoptare a Regulamentelor, conform Deciziilor Curții Constituționale.

Proiectul este structurat pe 10 capitole:

1. Capitolul I „*Dispoziții generale*” se referă la mandatul de parlamentar, exercitarea lui și limitele exercitării, durata mandatului, condițiile de validare, jurământul, prelungirea de drept, încetarea mandatului, etc.

Se face distincție între „*mandatul de parlamentar*” – cel rezultat din alegeri, și „*mandatul parlamentar*” – cel dat de o Cameră sau ambele ca o însărcinare dată unui parlamentar, și se precizează regimul juridic diferit al acestora.

2. Capitolul II „*Incompatibilități*” reglementează incompatibilitățile așa cum rezultă ele din legislația în vigoare, astfel sistematizate.

3. Capitolul III „*Imunitatea parlamentară*” așa cum este reglementată și cu procedura din Regulamente, constant aplicată.

Aici se propune o instituție nouă „*Cererea de suspendare*” – care se regăsește în alte state, exemplu Franța, sub două aspecte; ultimul, privitor la urmărirea penală intră în concurs cu ridicarea imunității și devine problemă de decizie. În legătură cu această „*noutate*” problema este cea a compatibilității ei cu reglementarea din Constituție a imunității și am conchis că sunt compatibile deoarece au alt obiect de rezolvare și alte temeuri.

4. Capitolul IV privește obligațiile parlamentarilor și se face distincție între îndatoriri și obligații, sunt enumerate obligațiile fundamentale și cele principale și alte obligații instituite prin Regulamente.

5. Capitolul V prevede drepturile deputaților și ale senatorilor, face o enumerare limitativă a acestora și precizează obligațiile corelative ale acestor drepturi.

6. Capitolul VI reglementează exercitarea mandatului de parlamentar în circumscripțiile electorale și instituie dispoziții clare și imperative de natură a pune ordine în această materie.

7. Capitolul VII prevede alte drepturi precum indemnizația lunară și sporuri de vechime la aceasta (lucru cel mai firesc, dar încălcat), diurna de deplasare, cazarea, transportul, cheltuielile de poștă, telecomunicațiile interne și exclude pe cele externe, și alte drepturi secundare sau derivate.

8. Capitolul VIII reglementează deontologia parlamentară, abaterile și sancțiunile. Se urmărește disciplinarea conduitei, a relațiilor interparlamentare și buna reflectare a lor în opinia publică.

9. Capitolul IX se referă la efectele legii asupra Regulamentelor Camerelor – de a se conforma legii.

10 Capitolul X „*Dispoziții finale*” – fără prevederi deosebite.

Concluzii

1. Reglementarea trebuie să fie cât mai completă, mai riguroasă și în general are norme imperative; puține sunt normele dispozitive. Instituțiile fundamentale ale Statutului sunt tratate cu toată atenția. Acestea asigură exercitarea legală a mandatului și determină conduita parlamentarului.
2. Obligațiile sunt preponderente începând cu Constituția, jurământul de credință, legea statutului și terminând cu regulamentele.
3. Drepturile sunt precis prevăzute pentru a elimina abuzul în exercitarea lor.
4. Demarcația între drepturile politice și cele patrimoniale limpezește exercitarea lor și este de natură a evidenția conduita de rea credință.
5. Deontologia parlamentară își dobândește locul cuvenit în lege și nu în Regulamente, și astfel determină comportamentul adecvat oricărui parlamentar.
6. Unele propuneri ce pot fi discutate precum „*cererea de suspendare*”, „*pensia de serviciu*” și altele, în formă nouă, sunt de natură a da statutului și noutate, și

cuprindere, și valoare instituțională și mai ales perspectivă modernă. Ele pot fi dezbătute, amendate sau chiar eliminate! Numai ca toate să fie temeinice.

Inițiator, ~~sen. Ion~~

Senator Ion PREDESCU.

Sen. I. PreDESCU